

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קי.

מסורת הש"ס

(א) נכסיו לא נגרסי' לוי ועי'
נכס' כ"י, (ב) [כתובות יז.
קידושין נט: ז] (ג) לפיל קב:
(ד) ואמר, רש"ל, (ה) לפיל
סו: כ"ב לה: [למא, ו] ועי'
תוס' לפיל טו, ד"ה בעל חוב
ותוס' כתובות נה, ד"ה
ולשנה ועוד שם תתוס' לו:
ד"ה נכסי ותוס' במדורות נב,
ד"ה והאמר, ו] ג"ח אר"י,

הגהות הב"ח

(א) נם' וקרים מלוה:
(ב) רש"י ד"ה נשדה וכו'
דליושקלינהו:

מוסף דע"י

האי משכנתא דסורא
דכתיב הוי' כו'. וקראת
ברנן הוי' קרן משנתא.
שום דסורא תנייז
שדו חסד לחלוט תפירות
משום רביה, חסד גנייתא
תורה, קען משכנתא
דסורא, שפלה עזר מזה
על שדו ולסוף עזר שום
חזר הקרקע נלעסל חסד
ומלא וקראת תפירות
כל שנה נחמה ולין חסד
לד רביה, ואפי' שפין
תפירות נפלים, שדו חסד
קרוי חסד וקרוי להפסד,
משקל תפירות כל שנה
נחמה ולין נחמה שדסין
שלא וזאן תפירות חסד
דער ורשבי' דהה"ה.

וימכרו וכו'. אלמא קרנא הו' דמי פירא הוה הא מקון רגנ
פירות לעבד: וסוקינו. קפא עליון וקנה בלא זמן: לאו מי
אוקימנא. בכוזבות בפרק האשה שנפלו לה נכסים (דף עט:)
בשדה אחרת. שלא הייתה הקרקע שלה שהיו דקלים בשדה של

אחרים דאס כליל קרנא דידה לגמרא
אז אמרת (ו) נישקלינר צעל לטובו:
הסווא שער. און נאכדאס דקורא
נביטלס שניט אפן ולא פירט
מנין השנים: הכי גרסינן וקדיש
מלוה ואכלינו לפירי: דשנה שלישית
מקמי דנמנעיה לדיעא: קרקע בחזקת
בעלים עומדת. אע"ג דלא נמנעיה
עד לאחר אכלת פירות און נתר
שקל אוליין ובי מספקא לן שיה וז
האז מי אוקי אדעא בחזקת מהריה
ושלא דרין אכלינו לפירי: בחזקת
אוכליין עומדות. כיון דקדיש ואכלינו
ואחא לאפוקי מיניה ניימי רחיה ללאו
שלש הוו דנתר אכלת פירות אוליין:
האז קיל הלכנא כרב נחמן דבימי.
ורב נחמן קרקע בחזקת בעלים
עומדת אחרת גבי שטר מרחק
משנים עשר ורובים לשנה מדינא ורב
נחמן דהשאל (פ"ג דף קכ): ואפילו
נא בחזקת החדש אמר כולו למשכיר
שנמנעיה השנה: בני מילתא
דלא עיבדא לאכלנו. כלומר נתר
קרקע ודאי אית לן למחול ומידיה ורב
מילי בספק שאין עומד לעולם להחזיר
בי יהיה דאספקא לן בין אם תפס
לשון דאספון ואז תפס לשון אחרון:
אכל הכא מילתא עיבדא לאכלנו.
בסוף שיבאו עדי שטר וייעדי
אשרטורין בי דינא פרי וימני. שנת
הדין עם המלוה ואם נותניו מיד
תעדיין און לשון נגבחותו מילי הלוה
לאחר זמן: מלוה אומר חמש וכו'.
מילתא אחרתיה היא. מילי וליה שבאו
לדין מלוה אומר חמש מלוה אומר
זו ואין השטר נענינו וליה אומר
לשלו וכבר אכלתה שלש: מנו דאי
בעי אמר לקוהה היא בידי. לעולם
לאכלתה שני חזקה ואבר השטר
ממנו: לא ביבירא לא הוה דאמר רב
יודוס. ולא אחרתיה מנו שהדברים
מוסיחין שוהר רמאי שחזר אבר השטר
והאי שטרלא לא דמי לשטר וצוי דלא
שטר וצוי לעדות אשכחנא לו הוא לא
עבר עד עולם תחמר לו להזהר בו
אחר דבנן ביה עד תלת עיני מני
לאשדוהרי איניש בשטרא טפי לא
מחזיר דקסבר לא יאל עוד עשור
עליה אכל זה שהוא מודה ששטר
שנמנעיה הוא לראית מנין שנים של
אכלת פירות לגבינא דחליטת פירות
דמינין שנים תאי ומחזיר ובר הכי

דלא לירכס ליה עד כלות השנים והאי דקאמר מירכס לא מהימן
המייבש הוא דנכשה וכו'. **אלא מעשה.** ארבי יהודה קפירין
דאמר אי צעי אמר לקושה היא נידר: **כדי נמי דמהימן.** וכו עבד
ברקא מילתא דלמי לא לידר רמאוי כ וכו'. **הקון בקון למרי**
ארעא דיהבי טסקא. למלכא: **כדיא.** כדא. **ההרין**
קבינות הגבולות: ואי **ארעא קניא הוא.** דלית ליה טסקא ובריא
נמי לית ליה מאי ליעבד: **למחוי.** הוו יודעיש שלא מכרמיה
אזי אלא היא משכון נידר: הכי ברסין **הא באסרא דשקיל**
אריסא עטנא **הא באסרא דשקיל אריסא מילתא.** ואלא גרסינן
שתלא ככולי מילתא: **שכירי.** לימים או לחדשים ושכנות
ושכרתיו כנענות. וכל זמנן דקאמר בשעועת הסת הוא:
אנו השכחנו. ואין לנעוים כמה השכחנו יתומים כלום:

וימכרו לעצים וילקח בהן קרקע והוא אוכל
פירות אימא והוקינו ואיבעית אימא לאו
מי אוקימנא לההיא כגון שנפלו לה בשדה
אחרת דקא כליא קרנא: והוא שטרא דהוה
בכתיב ביה שני סתמא מלוה אמר שלש
לוה אמר שנים ^(א) קדים מלוה ואכליהו לפירי
במי נאמן רב יהודה אמר קרקע בחוקת
בעליה קיימא רב כהנא אמר ^(ב) פירות בחוקת
ואוכליה קיימי והלכתא כוותיה דרב כהנא
דאמר פירות בחוקת אוכליה ^(ג) (קיימי) והא
ק"ל ^(ד) והלכתא כוותיה דרב נחמן ^(ה) דאמר
קרקע בחוקת בעליה עומדת התם מילתא
דלא עבידא לאיגלווי היא הכא מילתא
דעבידא לאיגלווי היא אמרוהי בי דינא
תרי ומני לא במטריהו מלוה אומר חמש
לוה אומר שלש א"ל אייתי לי שטרך א"ל
שטרא אירכס לי אמר רב יהודה ^(ו) מלוה
נאמן מגו דאי בעי אמר לקוחה היא בידי
א"ל רב פפא לרב אשי רב זבד ורב עוייא
לא סבירא להו הא דרב יהודה מאי טעמא
האי שטרא כיון דלגובינא קאי מוזהר והיר
ביה ומיכשש הוא דכבשיה לשטריה סבר
ואוכלה תרתין שני תירתא א"ל רבינא לרב
אשי אלא מעתה ^(ז) האי משכנתא דסורא
דכתבי הכי במישלם שניא אלן תיפוק
דארעא דא בלא כסף היכא דכבשיה לשטר
משכנתא ואמר לקוחה היא בידי הכי נמי
דמיומן וכי מתקני רבנן מילתא דאתי בה
(לדי) פסידא א"ל התם תקינו ליה רבנן
דמרי ארעא ייבי טסקא וכרי כריא ארעא
דלית לה כריא ולא ייביב טסקא מאי א"ל
דאיבעי ליה למחויי לא אימחא מאי איהו
הוא דאפסיד אנפשיה ארים אומר למחצה
יורדתי ובעל הבית אומר לשליש הורדתי
מי נאמן רב יהודה אמר בעל הבית נאמן
רב נחמן אמר ^(ח) ההכל כמנהג המדינה סבור
מיה לא פליגי הא באתרא דשקיל אריסא
פלגא הא באתרא דשקיל אריסא תילתא
אמר להו רב מרי ברה דבת שמואל הכי
אמר אביי אפילו באתרא דשקיל אריסא
פלגא פליגי רב יהודה אמר בעל הבית
נאמן דאי בעי אמר שכירי ולקטי הוא:
^(ט) יתומים אומרים אנו השבחנו ובעל חוב אומר
אביכם השביח על מי להביא רביה

ואיבעי ליה למחוי ולומר
 דחשיבא שפיר מחאה דבי
 דחזקת הנחם (שם דף לה
 הורדמך נאמן מאי על גבי
 תפירות אחתה וזף הוה
 ליה למחוי ומייתי רביא
 משמי איבעי ליה למחוי ו
 דף (לח) גבי האי מאן
 דרב אשי הסם קיבל שני
 מי הי: **הא'** משכנתא
 אפסר למשכנתא דקדורא
 לפי שמשכנתא דקדורא הוה
 האמר אלל מעשה

והיכמה מצינו שיש בהם דמי
ס קאמ פירי ולכן הו' קרנא אפילו
וירוד מעושין ילקח בזה קרקע ויאכל
בז' בשעתין דלכא פירי א' העניס
מיקריו פירי לאכי וי' דמ"מ מוכה
שפיר קרנא הו' אפילו שביש לגמרי
והלאה אפילו חנא קמא ילקח פירי
קרקע קאמרי מעשה שעושין קאמ
פירות לטובתו של בעל ופליג ו"הש"כ
לאחר לא תמכור משום שבה בית
האביה ולא חיישין לטובת הבעל כל
זמן שעושין קאמ פירות עד שמיש
לגמרי ואלו ילקח בזה קרקע אכל
לאכי דאמר פירי הו' וכשיש לגמרי
נטול בעל הבית הכל אם אין
הו' טובת הבעל מה שלקח בזה קרקע
ואוכל פירות משלו כי טוב לו יותר
להחמין מעט עד שמיש לגמרי
ויהא הכל שלו: א"ל רבינו אר"ב
אש' משבנתא דבורא אמר א"ר אקוח
א"ר ברי' ה"נ דנאמן בו' אלא ודאי
לא מהימן הקשה הרב רבי אלחנן
דבא תנן (ב"ב דף כה.) חוקת הבתים
כ"ר חוקין ג' שנים ואומדן ר"י דהס
נעוון שמחוקין בה בגול היה חוקה
היה לו למחות חוק שלש כי יודע
בדאי כיון שנכנס לה בגול אם
ישחוק לו ג' שנים ולא ימחה שיעוון
ע"י ג' שנים שהיה שלש ולכן
היה לו למחות שיעוון לכל שמקט
חכמים למחות חוק שלש ואם לא
ימחה הפסיד אכל בשמשנתא בא
לדיו סובר הקשה כי לא מקט
החכמים אלא למחש שאחר ג' יעוון
שקר וא"ת אם כן לעולם יהיה בעל
הקרקע נאמן למחש שבגול הוא בא
מגו דאי בעי אמר במשנתא היה
אכלן לא לפירות הרדמתי וי"ל דהו'
מגו במקום עדים דאין שאל אם היה
בא בגול לא היה שמין אלא היה מוחה
אי נמי אין הו' מגו שאין טוען בדאן
במשנתא היה לו לפירות הרדמתי
לפי שסבור להוציא גם הפירות שבה
אכל אי נמי חשיב מגו להוציא כיון
שכלה שני חוקה חוקה דעמא
דכבלש שנים היה חוקה משום דעד
שלש שנים מחזירה אינש בשטריה
ועיי' לא מחזרה והשאל הלא ע"כ
צריך לשמור לעולם כי שמה יעוון זה
במשנתא היה וע"כ נראה דלא בעי
למחויי שאלה היא נאמן [ומה] לקוחה
היה בידי אלא שאלם חוקר יעשה
ההמשכן שאל ויכל להחזיק ולטעון
לקוחה היה בידי דמחאה נראה דלא
מחייה אלא כשאומר פליגי אכל
לשעריה בגולנותא ומשני רבי אשי

ש' שלשה דעו כי משכנתא היא כידו
 גוונא וכי האי גוונא י' לפרס כפי'
 (הס) גבי ולי טעין ואמר לפירות
 והם רב אפי טעין לרב הכנא ולי
 למיעבד ורב הכנא משני דאיבעי
 משכנתא דסורא ונשמעמין רב אפי
 משני רב אפי התם כהנא פירקא
 חזין דקלא כהנא איכא למימר
 מרב הכנא ולהני משני י' איזו
 שורא ב' אפי' דהא גופא דהכא
 ש' שפיר לתקשו' כהנא לינשא
 יום י' שחקו כחמיס דסורא וכו':
 מנהג משכנתא דסורא וכו':

עין משפט
נר מצוה

צד א מ"י פ"ב מהל'
 השוה ה' כ סמב
 עשין מה טושי"ע א"ה"ע ס'
 ס' טע"ד:
 צד ב מ"י ס"ו מהלכות
 שפירות הלכות א סמב
 עשין שט טושי"ע ס' ח
 ס' ק טע"ד ו יס' טז
 טע"ד:
 צד ג מ"י ט' סמב ס'
 טושי"ע ח"מ ס' ק
 ט' ו יס' טז טע"ד:
 צד ד טושי"ע ס' ס' ק
 טע"א:
 צד ה מ"י פ"ה מהל'
 עשין וסחפין ה'
 ה סמב טושי"ע ס' טושי"ע
 ח"מ ס' ט' טע"ה:

ספר

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones